

“Inte våra barn!”

*Relationen mellan den globala antigenusrörelsen och Sverigedemokraterna: en kritisk
diskursanalys*

LUNDS
UNIVERSITET

Abstract

Sedan knappt ett år tillbaka har evenemangen som kallas “drag story hour” uppmärksammats som ett säkerhetshot av högerpopulistiska aktörer. Detta i en kontext där hbtq-personers rättigheter inskränks på flera platser, något som beskrivs vara resultat av *den globala antigenusrörelsen*. I en enstaka fallstudie om Sverigedemokraternas (SD) politisering av dragqueens, syftar denna uppsats till att undersöka huruvida en koppling finns mellan SDs retorik och antigenusrörelsen. Genom diskursanalys undersöks material publicerat av och om Sverigedemokraterna med hjälp av framingteori. Analysen visar att tre centrala inramningar varit övergripande i SDs retorik; “Indoktrinering”; det “onaturliga”; och “barnens säkerhet”. Fynden visar att det går att se en koppling mellan argument som förs av antigenusrörelsen och SD, i enlighet med teorin om opportunistisk synergi. Således svarar uppsatsen på frågeställningen: *På vilket sätt talar Sverigedemokraterna om dragqueens som ett säkerhetshot och går det att se en koppling mellan argumenten som förs och den globala antigenusrörelsen?*

Nyckelord: *dragqueens, Sverigedemokraterna, antigenusrörelsen, opportunistisk synergi, framingteori*

Antal ord: 7661

Innehållsförteckning

Abstract	1
Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
2. Teori	5
2.1 Tidigare forskning	5
2.1.1 Antigenusrörelsen	5
2.1.2 Högerpopulism	6
2.2 Opportunistisk synergi	7
2.3 Framingteori	9
2.4 Teoretiskt ramverk	11
2.5 Centrala begrepp	12
3. Metod & Material	12
3.1 Val av fall	12
3.2 Material	13
3.3 Metod	13
3.4 Operationalisering	14
3.5 Avgränsningar	15
4. Analys	16
4.1 “Sexualiserande propaganda”, “HBTQ-ideologin” och den “Politiska indoktrineringen”	16
4.2 “Män i kvinnokläder” - det onaturliga vs. det naturliga	19
4.3 “Inte våra barn!”	21
5. Slutsatser	23
5.1 Vidare forskning	24
Referenslista	25

1. Inledning

Sedan knappt ett år tillbaka har det rapporterats om de utspel mot dragqueens som gjorts av Sverigedemokraterna på kommunal nivå, i sociala medier och även av de högsta partiföreträdarna i riksdagen (Carlsson, 2022; Edliden, 2022; Al-Khamisi, 2023). En fråga som till synes aldrig tidigare varit av vikt för partiet debatteras nu vilt, och har lett till förbud mot konceptet “dragqueen story hour” på flera platser. Varför händer detta just nu, och vilka argument används av SD för att rättfärdiga det?

Under de senaste decennierna har högerpopulistiska partier vuxit och fått allt större inflytande (Graff och Korolczuk, 2022: 25-26). Hur och varför detta skett, har varit föremål för omfattande forskning och debatt. Men samtidigt som högerradikala partier sett framgångar på *nationell* nivå, har en global rörelse flyttat fram sina positioner. Den sk. antigenusrörelsen opererar på flera plan, och består av en blandning av transnationella och inhemska icke-statliga organisationer (NGOs), stiftelser, gräsrotsaktivister etc. (Gunnarsson Payne och Korolczuk, 2021: 199). Enkelt sammanfattat tycks dess mål vara att i så stor utsträckning som möjligt motarbeta de framsteg som gjorts för kvinnors och hbtq+ personers rättigheter enligt en ultrakonservativ ideologi (Graff och Korolczuk, 2022: 46-48).

Graff och Korolczuk (2022) har under flera år forskat på, kartlagt och engagerat sig i frågor gällande rörelsen. De argumenterar för att högerpopulistiska partier (e.g. SD) aktivt samarbetat med och dragit nytta av antigenusrörelsen, något de kallar *opportunistisk synerg*i (2022: 7). Vidare beskrivs hur approprieringen av antigenusrörelsens retorik spelat en stor roll för de framgångar som vunnits av radikalhögern på senare år - något de hävdar tidigare forskning kring högerpopulism inte tagit hänsyn till.

När exemplet Sverige och Sverigedemokraterna diskuteras, framhålls det att, till skillnad från andra länder, är radikalhögerns argument kring genus något “nedtonade”. Vad som menas med detta är att de främst kritiserar det "icke vetenskapliga" inom exempelvis genusvetenskapen: “In some contexts, this vilification is primarily moral and religious, in others— e.g. in Sweden – it is based on the argument that gender theory is unscientific and defies the rules of critical thinking.” (Graff och Korolczuk, 2022: 7). Sverigedemokraternas diskursiva konstruktion av frågor kopplade till exempelvis kön, jämställdhet, eller kulturell

identitet har tidigare varit föremål för analys (Towns et al., 2014; Petterson et al, 2016; Nilsson, 2022). I studier som undersökt språket i bland annat propositioner som SD fört fram, har syftet varit att utröna *vad* deras ideologi består i, och *hur* olika grupper (framförallt kvinnor och män) eller politiska fenomen beskrivs och representeras. Resultaten har visat på en populistisk diskurs. Vidare har diskursen jämförts mellan olika högerradikala partier, exempelvis till vilken grad religion har varit ett centralt grepp (Martino och Papastathis, 2016; Norocel och Pettersson, 2022).

Genom att undersöka diskursen i en global kontext ämnar denna uppsats tillföra ett perspektiv som ännu inte avhandlats: huruvida det går att se en koppling mellan den globala antigenusrörelsen och Sverigedemokraterna utifrån konceptet opportunistisk synergi. Baserat på teorin om “issue framing” utförs en kritisk diskursanalys av ett antal texter och material publicerat av och om Sverigedemokraterna och deras kritik av dragqueens. Av extra vikt är att undersöka huruvida argumentationen som förs av SD *mot* dragqueens samvarierar med den globala antigenusrörelsens. Genom att analysera SDs diskurs kring fallet om dragqueens hoppas frågeställningen kunna besvaras: *På vilket sätt talar Sverigedemokraterna om dragqueens som ett säkerhetshot och går det att se en koppling mellan argumenten som förs och den globala antigenusrörelsen?*

Efter detta inledande avsnitt kommer uppsatsen att bestå av; ett teorikapitel som beskriver den tidigare forskning och teoretiska ramverk vilket denna fallstudie grundar sig i; en metoddel där valet av fall och metod beskrivs samt en problematiserande diskussion av dessa; en analys av det undersökta empiriska materialet; och slutligen en sammanfattning av slutsatserna som konstaterats följt av en kortare diskussion om potentialen för vidare forskning kring ämnet.

2. Teori

2.1 Tidigare forskning

2.1.1 Antigenusrörelsen

Ordet “genus” representerar en mängd olika frågor i antigenussammanhang. Exempel på dessa är reproduktiva rättigheter, jämställdhetsförordningar och hbtq+-rättigheter. På så sätt fungerar genus som ett paraplybegrepp för den samhällsutveckling som rörelsen motsätter sig (Gunnarsson Payne & Korolczuk, 2021: 200). Trots att antigenusrörelsen bygger på tidigare former av antifeminism och homofobi kan den beskrivas som en ny global formation. 2020-talets antigenusrörelse är komplex och består av både nationella och transnationella aktörer som samverkar för att förändra politiken på lokala, nationella och överstatliga nivåer. Rörelsen har vuxit fram som en motreaktion mot de framsteg som gjorts inom kvinnors och hbtq-människors rättigheter. Budskapet kommuniceras och sprids på en mängd olika sätt, bland annat genom tankesmedjor, konferenser, stiftelser, organisationer, politiska partier och internetplattformar.

Antigenusrörelsen som ett moraliskt, ideologiskt och på senare tid även politiskt koncept är inte en rörelse som är isolerad till en specifik plats eller land. Rörelsen har starkt stöd i Latinamerika och USA, men även i stora delar av Europa. Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien är länder där rörelsen snabbt fick fäste och blev ett centralt ämne för många politiska kampanjer (Gunnarsson Payne & Korolczuk: 2021: 195). Vidare har vi på senare år sett anti-abortrörelser, kampanjer mot samkönade äktenskap och motstånd gällande hbtq-lagar i Frankrike, Italien, Tyskland och Spanien (Matejková & Mihálik, 2021: 2).

Antigenusrörelsen ser sig själva som försvarare av utsatta grupper i samhället mot olika former av global exploatering, och tenderar därmed att uppfatta sig själva som både offer och hjältar (Graff & Korolczuk, 2022: 24). En central del i rörelsen är fokuset på bevarandet av den “traditionella familjen” där de glorifierar en återgång till vad de beskriver som traditionella värden, vilka till stor del bygger på kärnfamiljen där män och kvinnor innehar normativa könsroller (Graff & Korolczuk, 2022: 33). Hbtq-rättigheter anses därmed vara

extra problematiskt, eftersom dessa tros vara ett steg i en utvecklingen som slutligen ska leda till global kris och potentiellt världens undergång (Graff & Korolczuck, 2022: 42). Antigenusrörelsen angriper hbtq-rörelsen på flera olika sätt men vad som är utmärkande är hur de legitimerar sin kamp genom argumentet ”vi skyddar barnen”. Att anspela på barns säkerhet gentemot hbtq-personer är mer än en retorisk strategi. Rörelsen har förstått att det finns en politisk potential i familjeidentiteten och fångat upp den, eftersom de säger sig företräda föräldrars och barns intressen (Graff & Korolczuck, 2022: 116). Rörelsen har delvis anpassat sig efter ett sekulärt språkbruk och talar inte längre om exempelvis homosexualitet som ”syndigt” utan använder istället argument som de hänvisar till vetenskap, mänskliga rättigheter och antidiskriminering på vissa platser (Gunnarsson Payne & Korolczuk, 2021: 195-200). Argumenten som förs är många, men de mest framträdande teman som återfinns är bland annat att ”samkönade äktenskap förstör familjer”, ”samkönade äktenskap leder till en sexualisering av barn”, ”barnen är i fara”, ”barns oskyldighet måste bevaras” och ”hbtq-rörelsen försöker tvinga på barnen en sexuell läggning” (Graff & Korolczuck, 2022: 114–115).

2.1.2 Högerpopulism

Genom historien har det funnits ett antal högerpopulistiska vågor i Europa och Cas Mudde (2022) menar att vi idag befinner oss i den fjärde vågen. Det som särskiljer den är ytterhögerens politiska integrering och det faktum att högerpopulismen idag ses som en av de viktigaste politiska krafterna i flera av världens demokratier (Mudde, 2022: 9). Det finns ett flertal definitioner av högerpopulism, men den här uppsatsen kommer att utgå från Mudde & Kaltwassers (2017) definition som antar en *ideational* ansats till ideologin. Mudde och Kaltwasser definerar populism en tunn ideologi baserad på ett antal normativa idéer om maktstrukturer i samhället som främjar en politik som sätter ”folket” mot ”eliterna” som två homogena och antagonistiska grupper (Mudde & Kaltwasser, 2017: 6; Wintterlin et al, 2023: 146).

Populismen som ensam ideologi kan varken erbjuda komplexa eller heltäckande svar på de politiska frågor som skapas i vårt moderna samhälle. Därför är den ofta knuten till eller assimilerad in i andra ideologiska element, och dessa är avgörande för att kunna locka till sig den breda massan (Mudde & Kaltwasser, 2017: 6). Det gör också att vår förståelse av den inte begränsas till en specifik typ av mobilisering eller ledarskap, utan istället kan rymma ett

brett spektrum av politiska aktörer som mobiliserar sig på olika sätt (Mudde & Kaltwasser, 2017: 20). Högerpopulismen kan förstås som en slags mental karta genom vilken individer analyserar och förstår den politiska verkligheten. Det är därmed inte en sammanhängande ideologisk tradition, utan snarare en uppsättning idéer som kombineras med en rad olika andra tankar och ideologier (Mudde & Kaltwasser, 2017: 6).

Det finns flera teman som högerpopulismen riktar sitt fokus åt, bland annat invandring, korrupktion och religion, och det som för dessa samman är idén om trygghet. Högerpopulistiska grupper verkar närmast besatta av trygghet. Det är trygghet för både individen och kollektivet, och alla frågor kan problematiseras och "säkerhetsiseras" som "hot mot den naturliga ordningen". Ofta framställs dessa hot under narrativet "vi" mot "dom" (Wodak, 2023: 26; Mudde, 2022: 60-64). Högerpopulismen har satt föräldraskap i fokus och gjort anspråk på frågor som; barns säkerhet, föräldrars rättigheter och välmående hos familjer. Välmåendet definieras då som den heterosexuella kärnfamiljen. De utmålar bland annat förespråkare för hbtq-rörelsen som fiender till "den vanliga människan". Högerpopulistiska partier har i detta lyckats väl med att använda frågan som ett effektivt politiskt maktmedel för att mobilisera väljare. Det är en effektiv metod eftersom det narrativet spelar väl in i en större populistisk retorik som spelar på folks känslor så som ilska och rädsla (Graff & Korolczuck, 2022: 116; Paternotte & Kuhar, 2018: 208)

På många sätt följer den senaste tidens utveckling i Sverige europeiska trender, vilket bland annat återspeglas av valframgångarna för Sverigedemokraterna. Centralt i SDs politiska agenda är ambitionen av att skapa och förstärka bilden av Sverige som en kaotisk, otrygg och farlig plats, vilket i sin tur är en effekt av en mångkulturell och feministisk politik. På många sätt kan Sverigedemokraterna, i linje med den högerpopulistiska ideologin beskrivas som ett trygghetsparti (Mulinari & Sager, 2018: 150-152; Graff & Korolczuck, 2022: 33).

2.2 Opportunistisk synergi

I syfte att besvara uppsatsen frågeställning och undersöka den potentiella relationen mellan antigenusrörelsen och Sverigedemokraterna och de argument som används i debatten, kommer materialet analyseras med hjälp av teorin om *opportunistisk synergi*.

Teorin är utvecklad av Graff och Korolczuk (2022) som använder termen för att beskriva den strategiska alliansen som existerar mellan antigenusrörelsen och den högerpopulistiska rörelsen. Termen syftar på den ömsesidigt fördelaktiga relation som har vuxit fram mellan rörelserna, varvid antigenusrörelsen får större synlighet och legitimitet genom att anpassa sig till den populistiska rörelsen, och den populistiska rörelsen får en ny källa till stöd genom att utnyttja antigenusrörelsens bas. Teorin hjälper till att identifiera de delade diskursiva mönstren och de sammankopplade, men inte identiska, intressena och målen mellan dessa. På många platser i Europa har idag högerpopulistiska partier anammat en "antigenus-retorik" för att stärka bilden av dem som försvarare av "det vanliga folket" mot den "korrupta eliten". Detta är en relation som omfattar både politiska, ideologiska och organisatoriska allianser. Det finns ett tydligt ideologiskt släktskap mellan de två rörelserna. Exempelvis är båda rörelser baserade på ett gemensamt motstånd mot liberala värderingar, inklusive kvinnors- och hbtq-rättigheter. Både antigenusrörelsen och högerpopulismen ser dessa värderingar som hot mot deras vision om ett traditionellt homogent samhälle, och använder populistisk retorik för att mobilisera sina anhängare mot dessa förmodade hot (Graff & Korolczuk, 2022: 12-13).

För högerpopulismen erbjuder antigenus-retoriken en ram för att moralisera uppdelningen mellan "vanliga, oskyldiga individer" och "korrupta eliter" och därmed stärka sin moraliska legitimitet bland traditionella väljare. Att tala om "genus" bidrar till att fördjupa en polarisering och delegitimera politiska motståndare. I utbyte får antigenusrörelsen, genom ultrakonservativa organisationer möjligheter inom det politiska landskapet och ser högerpartier som kraftfulla allierade som kan underlätta bland annat finansiering och deltagande i beslutsfattande processer. Antigenusrörelsen ger den populistiska rörelsen en ny källa till stöd, eftersom den tar in konservativa väljare som kanske inte har dragits till populistisk politik tidigare. Samtidigt ger den populistiska rörelsen antigenusrörelsen en plattform för sina idéer, såväl som en bredare politisk agenda att anpassa sig till (Graff & Korolczuk, 2022: 7, 12, 24).

Med det sagt behöver inte deras politiska intressen och metoder nödvändigtvis stämma överens. För även om relationen är ömsesidigt fördelaktig, är bandet mellan dessa två grupper inte i sig stabilt och kan ge olika resultat i olika sammanhang. Medan högerpopulister själva kanske inte nödvändigtvis förespråkar genuskonservatism, vilket bland annat är synligt i den skandinaviska kontexten, verkar de tjäna på demoniseringen av "gender" som skapas av deras

konservativa allierade. Polen är ett exempel på hur opportunistisk synergi fungerar till fördel för båda sidor: antigenusrörelsen har drivit populisterna till makten, och när de väl kommit till makten har antigenusaktörer fått betydande tillgång till resurser, politiska institutioner och beslutsfattande processer. Därmed menar Graff och Korolczuk att den opportunistiska synergi som finns mellan dessa rörelser idag representerar en viktig faktor i dagens globala politiska kamp (Graff & Korolczuk, 2022: 7–8. 24).

2.3 Framingsteori

Framingsteori är ett paraplybegrepp för teorier som förklarar hur människor tolkar och förstår information utifrån hur den presenteras, eller är "inramad". Teorin menar att sättet som information är inramad på kan påverka uppfattningen och förståelsen av den informationen, samt forma beslutsprocessen. En av nyckelidéerna inom framingteorin är att samma information kan presenteras på flera sätt, var och en med en annan "ram" som betonar olika aspekter av informationen. Till exempel kan en nyhet om en politisk fråga utformas i termer av ekonomisk påverkan, allmän säkerhet eller social rättvisa, beroende på avsändarens mål eller publikens intressen. Framingsteori förklarar också att sättet som information ramas in kan påverka människors attityder och beteenden. Till exempel kan ett meddelande som betonar fördelarna med en viss policy vara mer övertygande än ett som betonar potentiella risker eller nackdelar (Nelson och Kinder, 1996).

Uppsatsens analys utgår från sk. "framingsteori", och mer specifikt, "issue framing". Direkt går det att översätta "framing" till "inramning", vilket är begreppet som används i uppsatsen. Framingsteori och issue framing har, som många begrepp inom samhällsvetenskapen, ingen enhetlig definition eller användningsområde och används även inom exempelvis mediavetenskap och sociologi. Generellt går det att beskriva framingsteori som teorier om "inramningar" av idéer och värden - som antingen är explicit eller implicit uttryckta och avgörande för individers agerande i olika situationer. Sociologen Erving Goffman (1986) definerar "frames" eller "frameworks" som individuella tolkningscheman - ett sätt för individen att dra slutsatser och skapa mening om omvärlden och våra interaktioner i den. Enligt Goffman är dessa sk. tolkningscheman *implicita* och kan inte beskrivas av individen själv, men är icke desto mindre avgörande för dess tolkning av händelser och begrepp.

Lombardo, Meier och Verloo (2009) använder sig av så kallad “critical frame analysis” (CFA) där framinganalys kombineras med diskursanalys. Genom att studera konflikter *mellan* inramningar eller “frames” är syftet att synliggöra maktstrukturer och vilken inramning som är den “dominerande”. Genom att det synliggörs kan den specifika inramningen *problematiseras* snarare än att endast *definieras*. Till skillnad från Goffmans individuella tolkningsscheman är “issue framing” ett explicit politiskt fenomen, där själva inramningen av problemet som diskuteras kan påverka opinionen (Jacoby, 2000: 751). Vissa definitioner av issue framing beskrivs även som *medvetet* inramade på ett specifikt sätt av politiska aktörer för att understödja en viss agenda: “Issue frames are words, rhetoric, symbols, and images employed by political elites in order to simplify and shape the understanding of a particular issue” (Roberti, 2021: 210).

Nelson, Clawson och Oxley (1997) använder begreppet “media framing” och “news frames” i sin studie av hur olika inramningar av en Ku Klux Klan demonstration ledde till olika uppfattningar om händelsen bland de som tittade. De definierar framing som; “Framing is the process by which a communication source, such as a news organization, defines and constructs a political issue or public controversy” (1997: 567). Även om budskapet i vad som förmedlas är politiskt understryks medias/mediets roll i inramningen av händelse. Med andra ord behöver en inramning av ett problem inte komma direkt från en politiker för att vara relevant att undersöka.

I en något tidigare studie undersöker Nelson och Kinder (1996) fenomenet “group centrism”, vilket betyder att den allmänna opinionen kring en policy formas av vilken “grupp” människor som beskrivs vara förmånstagare av det politiska förslaget. De kunde visa att graden av “group-centrism” påverkades av hur policyförslaget var *inramat*. Enkelt sammanfattat: inramningen som kommuniceras av en politisk fråga kan påverka individens inramning av just den frågan. Genom att beskriva “frames” som: “..., considered both as a rhetorical weapon in elites' hands and as a cognitive structure in citizens' minds”, understryks dualiteten i å ena sidan en språklig konstruktion och å andra sidan ett individuellt “tolkningsschema” och dess komplexa relation (1996: 1055).

Trots att begreppen skiljer sig någorlunda åt, är grundantagandet “att inramningar formar mottagarens åsikter”, återkommande inom teoribildningen kring “frames” och “framing”. Det är delvis denna slutsats som understödjer *varför* fallet som valts att studera och metoden som

används i denna uppsats är av relevans. En genomgående diskussion i studerandet av just “issue framing” kring policy och politiska problemformuleringar är hur vi egentligen kan dra slutsatser om *vad* som exakt påverkar *vem*. Men även om inga definitiva kausala samband kan påvisas mellan att exempelvis “Formulering a → Åsikt x”, har det påvisats att inramningar *har* en påverkan på opinion, oavsett om det är en medveten politisk/medial strategi eller en implicit värdering som uttryckts.

2.4 Teoretiskt ramverk

Den här uppsatsen ämnar undersöka den potentiella relationen mellan antigenusrörelsen och Sverigedemokraterna med hjälp av frågeställningen *På vilket sätt talar Sverigedemokraterna om dragqueens som ett säkerhetshot och går det att se en koppling mellan argumenten som förs och den globala antigenusrörelsen?* I ett försök att göra detta kommer analysen utgå från tidigare forskning kring både antigenusrörelsen och högerpopulism och kombinera detta med teorier kring opportunistisk synergi och framing. Då uppsatsen är en diskursanalys kompletterar dessa teorier varandra väl i byggandet av ett teoretiskt ramverk. Genom att använda det här teoretiska ramverket är förhoppningen att kunna fördjupa förståelsen för den komplexa dynamiken som finns mellan antigenusrörelsen och den högerpopulistiska rörelsen. Genom att använda Sverigedemokraterna som fallstudie skapas vidare förståelse för hur den trenden ser ut i Sverige idag.

Skapandet av “vi” mot “mot” är ett tema som återkommer i både antigenusrörelsen och högerpopulismen. Under de senaste månaderna har vi sett en utveckling där Sverigedemokraterna framställer till synes harmlösa evenemang, som tidigare legat utanför politiken, som ett hot. Detta narrativ är byggt på “könsfientlig” retorik och en alarmism som målar en bild av att vi är på väg mot en systemkollaps (Martinsson & Ericson, 2021: 4). Genom det teoretiska ramverket kan vi konceptualisera den senaste tidens politiska debatt som en del av en större konflikt och kamp, där dragqueens symboliserar en större politisk trend. Med hjälp av teorier om opportunistisk synergi tillåts vi undersöka om det finns ett samspel mellan antigenusrörelsen och Sverigedemokraternas senaste politiska utspel, vilket även kan ge ett svar på varför detta sker just nu.

Framingteori kompletterar detta väl då uppsatsen även ämnar undersöka vilken typ av argumentation som förs av Sverigedemokraterna i politiseringen av frågan. En del i att skapa

förståelse för fallet är att fokusera på vilka typer av inramningar som Sverigedemokraterna använder sig av, snarare än hur de tas emot av målgruppen. Det ska dock understrykas att *vem* som är mottagare för en viss inramning och hur de potentiellt formas är en intressant diskussion för vidare forskning. Således kan framingteori och issue framing ge belägg för varför politisk konstruering av en viss fråga är betydelsefullt att problematisera. Lombardo, Meier och Verloos forskning ger viktiga insikter för hur diskursanalys kan kombineras med framingteori, vilket gör att teorin även lämpar sig väl för metodvalet.

Det teoretiska ramverket länkar samman teorierna genom följande antaganden: (I) det finns en ömsesidigt fördelaktig relation mellan antigenusrörelsen och högerpopulismen (II) båda rörelser är baserade på ett gemensamt förkastande/motstånd mot liberala värderingar som jämställdhet och hbtq+ rättigheter (III) retoriken som används för att rama in en politisk fråga spelar en betydande roll för att forma opinionen.

2.5 Centrala begrepp

Uppsatsen undersöker politiseringen av *dragqueens*. Dragqueens är personer som leker med könsuttryck, ofta genom att överdriva normativt maskulina (dragkings) eller feminina (dragqueens) uttryck. Drag anses vara en konstform och ett sätt att uttrycka sig själv, vilket möjliggör för individer att utforska könsidentiteter på ett lekfullt och stärkande sätt. Ofta görs detta i underhållningssyfte genom scenkonst, komedi, sång eller dans. Dess historiska rötter är en omdebatterad fråga, men många menar att det härstammar från Shakespeares tid där kvinnliga teaterroller spelades av män. Dragqueens väljer ofta artistnamn och utvecklar unika "personas" som speglar deras individuella stil och kreativitet. De utstyrlar som dragartisterna klär sig i tenderar att vara extravaganta och ofta används kostymer och smink för att framstå som överdrivet feminina. Dragqueens förknippas ofta med hbtq-gemenskapen och har vid flera tillfällen genom historien varit i frontlinjen i kampen för dess rättigheter. Däremot identifierar inte alla dragqueens sig som homosexuella eller transpersoner (Rfsl Ungdom u.å.)

3. Metod & Material

3.1 Val av fall

Trots att drag queen story hour pågått i Sverige sedan 2017, har kritiken mot dess förekomst blossat upp först hösten 2022 (Edliden, 2022; Fritze, 2022; Winge, 2023; Lindgren, 2023).

Bara under de senaste veckorna, sedan granskningen av det material som publicerats om dragqueens och Sverigedemokraterna började, verkar debatten ha intensifierats kontinuerligt. Men att "drag story hour" helt plötsligt framställs som ett hot är inte isolerat till Sverige. Frågan som verkar haft sin början i USA har spridit sig, och är nu en internationell infekterad "debatt" som har resulterat i demonstrationer, hot och tidningsrubriker världen över (Rozsa, 2023; Laviertes 2023; Anderberg och Holm 2023, BBC 2023). Aktualiteten i samhällsdebatten, samt att ingen forskning ännu gjorts på området, är de främsta anledningarna till att SD och deras kritik mot dragqueens valts som fall i denna studie. Genom att uppsatsen baseras på tidigare forskning om det sammanhang som fallet kontextualiseras i, samt ett gediget teoretiskt ramverk, hoppas just detta fall ge intressanta insikter och väcka frågor för vidare forskning att ta hänsyn till.

3.2 Material

Materialet som granskas är uttalanden som representanter för SD har gjort, både på sina egna kanaler samt i intervjuer och artiklar, gällande dragqueens. Av särskilt intresse är att undersöka uttalanden om sagostunderna som organiserats runt om i landet som en del av konceptet "drag queen story hour". Materialet består av nio tv-inslag från Riks under perioden 26 oktober 2022 till 9 maj 2023 samt uttalanden från Sverigedemokrater i nyhetsartiklar och debatter.

Riks är en officiell mediekanal av Sverigedemokraterna som lanserades 2020. Ansvarig utgivare är Dick Erixon. Innehållet som produceras är främst kortare inslag i videoformat på youtube där aktuella nyhetsämnen och frågor diskuteras (Andersson & Lönegård, 2021). På deras youtubekanal beskriver de sig själva som en konservativ nyhetsförmedling. I skrivande stund har kanalen 103 000 prenumeranter och 5508 uppladdade klipp.

3.3 Metod

Diskursanalys undersöker på vilket sätt diskurser skapar legitimitet och mening för ett samhälle och dess institutioner (Halperin & Heath, 2017: 335). Norman Fairclough har utvecklat kritisk diskursanalys (CDA) som inte bara tar upp texten i sig utan även relationen mellan texten och det sammanhang som den produceras i. Därmed är kritisk diskursanalys en beskrivande, tolkande och förklarande forskningsansats som ämnar belysa dolda betydelser

och motiv inom text och språk (Fairclough 1989: 86-90). Den studerar kopplingen mellan språk, makt och ideologi och utforskar hur diskursen både reproducerar och motsätter sig maktmissbruk och ojämlikhet (Fairclough 1989: 109). Kritisk diskursanalys hjälper till att urskilja vad som händer med en marginaliserad grupp när en mäktig grupp utövar kontroll över det offentliga samtalet, och hur detta kan bidra till att gruppens dominans i samhället reproduceras (Halperin & Heath, 2017: 339). Framingsteori baseras på liknande grundantaganden, där underliggande värden skapar diskurser, så kallade inramningar. Därmed kompletterar dessa varandra väl och skapar en stabil grund för vidare analys.

Kritisk diskursanalys lämpar sig väl för att upptäcka och analysera olika mönster och teman i materialet. Detta kan bland annat göras genom att titta på ordval, argument och metaforer. Fokus läggs även på att se hur diskurser uppkommer och förändras, till exempel när det kommer till användandet av dikotomin "vi" och "dom". Därmed kan man urskilja hur politiker använder sig av en diskurs och identitetskonstruktion för att få igen sin politik (Bergström & Boréus, 2018: 322)

3.4 Operationalisering

Materialet analyseras med hjälp av det tidigare presenterade teoretiska ramverket, med utgångspunkt i teorin kring opportunistisk synergi, och hur detta ramar in. Materialet som undersöks har valts genom en strategisk selektion av de uttalanden som ansetts vara representativa för fallet som undersöks.

De centrala begrepp och inramningar som undersöks i analysen baseras främst på Graff och Korolczuks (2022) bok som sammanfattar deras forskning om antigenusrörelsen under de senaste åren. Eftersom det i det empiriska materialet letas efter kopplingar till antigenusrörelsens diskursiva strategier anses boken vara en god grund att basera fynden på. Boken är nyligen utgiven och ett av de mest extensiva forskningsprojekten som gjorts på ämnet. Särskilt eftersom ämnet i sig (enligt definitionen som just "antigenusrörelsen") är ett relativt nytt vetenskapligt område. Annan forskning som undersökt antigenusrörelsens diskurs har dragit samma slutsatser i stor utsträckning; att rörelsens centrala koncept kretsar kring teman som: traditionella värden, värnandet om kärnfamiljen och det akuta behovet att skydda barnen och framtiden från "genus-ideologi", där hbtq-människor och förespråkare av reproduktiva rättigheter konstrueras som det största hotet (Vida, 2019; Zanatta och Vergili, 2022; Edenborg, 2023).

Baserat på den sammanlagda forskningen kommer således det empiriska materialet analyseras efter tre centrala inramningar där vi tittar på diskursiva konstruktioner av: genus som en form av indoktrinering eller ideologi, värnandet om det naturliga och binära, samt barnens säkerhet. Dessa är grundläggande argument inom antigenusrörelsen och en framställning som skapar en bild av dess “motståndare” som ett säkerhetshot.

Genom detta ämnar uppsatsen undersöka på vilket sätt Sverigedemokraterna talar om dragqueens som ett säkerhetshot samt de argument som används i politiseringen. Om de inramningar (i.e. antigenusrörelsens diskursiva strategi) som presenterats visar sig vara en central del av de argument som presenterats i det undersökta materialet styrks tesen om ett potentiellt samband mellan SDs politisering av dragqueens och den globala antigenusrörelsens strategier och retorik och därmed en opportunistisk synergi.

3.5 Avgränsningar

För att analysen ska kunna genomföras med hänsyn till tidsbegränsningen för projektet, har materialet avgränsats till publikationer från år 2022 till och med den nionde maj 2023. Reservationen görs att nytt material kan ha publicerats sedan dess som inte har kunnat inkluderas i uppsatsen. Eftersom ämnet är så pass relevant att fallet ständigt utvecklas i olika riktningar, dras inga definitiva slutsatser om vad politiseringen av dragqueens kommer *leda* till. Istället ämnar uppsatsen analysera huruvida tendenser som konstaterats av tidigare forskning går att applicera på detta fall.

Att fallet är så aktuellt skulle kunna hävdas vara en nackdel, dels på grund av bristen på tidigare forskning om det specifika ämnet, men även till följd av föränderligheten i det empiriska materialet. Dock anses relevansen i det specifika fallet stödjas av dess aktualitet i samhällsdebatten just nu. Eftersom fallet analyseras inom kontexten för tidigare forskning kring antigenusrörelsen och dess strategier, konstateras en koppling mellan teori och empiri, trots att materialet är så pass nytt.

En fråga som kan uppkomma gällande framingteori är just bristen på exakta definitioner av “frames” och “framing”. Finns det någon skillnad på frames och diskurs? När en diskursanalys genomförs förutsätts den av ontologiska antaganden som att mening inte är ett objektivt existerande fenomen utan kan skapas och omskapas beroende på hur någonting

konstrueras. Eftersom framingteori delar dessa grundantaganden anses den främja analysen och bidra med konceptuella verktyg som: inramning/inramningar som används i analysen av det empiriska materialet. Vidare syftar “issue framing” till att analysera politiska diskurser, som även denna uppsats gör, vilket gör att dess inkludering berättigar och ger förklaringar till *varför* fallet och metoden i denna uppsats är relevant.

Slutligen påpekas det i förhållande till konceptet opportunistisk synergi som ligger till grund för analysen, att inga definitiva slutsatser görs om *medvetenheten* av SDs diskursiva inramningar. Om så är fallet att diskursen som analyseras tyder på en samvariation med antigenusrörelsen - dras inga slutsatser om detta skulle vara medveten strategi och ett aktivt val. Syftet är att undersöka *hur*vida ett samband finns, samt implikationerna av detta.

4. Analys

Sverige är ett särskilt intressant fall när det kommer till studier i antigenusrörelsens spridning. Det är ett land som brukar beskrivas som ett av de mest progressiva länderna när det kommer till frågor om kvinnors- och hbtq-rättigheter. Det är även ett av de mest sekulära länderna i världen och mycket av den ideologin är starkt sammankopplad med den nationella identiteten (Martinsson & Ericson, 2021: 3). Genusfrågan i Sverige ses därför inte främst som ett hot mot religionen, vilket vi kan se i exempelvis USA och Polen (Matejková & Mihálik, 2021: 2). Istället ses “genus” som ett hot mot yttrandefrihet och säkerhet.

4.1 “Sexualiserande propaganda”, “HBTQ-ideologin” och den “Politiska indoktrineringen”

En förutsättning för analysen av de diskurser som används av antigenusrörelsen är att de strukturellt, i grunden är populistiska. Den klassiska dikotomin som målas upp mellan den korrupta eliten och det oskyldiga folket fungerar väl som en mall för antigenusrörelsen att anpassa sina argument till. I detta fall består “folket” av oskyldiga, konservativa kristna som hotas och förföljs av “eliten”: förespråkarna för liberalism och kulturmarxism (Graff och Koroleczuk, 2022: 92-93). Dikotomin som utgör basen för antigenusrörelsens argument, är en förutsättning för ett av de absolut mest vanligt förekommande och allvarligaste hoten som målas upp: “hbtq-ideologin” (2022: 95). Eftersom förespråkare för reproduktiva rättigheter, jämställdhet och feminism per definition beskrivs som starka och mäktiga enligt rörelsens

förespråkare, kan annars marginaliserade grupper framställas som ett påtagligt hot. Termerna varierar men beskrivs som en *aktiv* rörelse eller ideologi; “homolobbyn”, “genus-ideologin” etc.

När det empiriska materialet för detta projekt undersöks, verkar ett första återkommande fokus hos SD vara skattefinansieringen av de evenemang som diskuteras samt namnen på två av de mest omtalade dragartisterna. Jimmie Åkesson ifrågasätter i partiledardebatten den 7 maj 2023 varför en “en skamlös vinhora” ska få skattemedel för att läsa sagor för barn, och refererar då till dragartistens namn som används vid dragföreställningar för vuxna; “Miss Shameless Winewhore” (Winge, 2023). Frågan om finansieringen samt "olämpligheten" i just namnen på dragartisterna som håller i sagostunden är föremål för återkommande kritik, men tar upp förhållandevis lite plats av argumentationen. Snarare sker en problematisering av innehållet i sagostunderna - det som “lärs ut”. I ett inslag som sänts på SDs kanal Riks den 21 februari i år diskuteras ett par olika public service program innehållande dragqueens.

Agendan är att förändra vårt samhälle till ett hedonistiskt sådant, där gränser, värderingar och moral suddats ut, och där barn används som ett verktyg för indoktrinering, eftersom de är lätta byten som tror på allt vuxna förmedlar (Johansson, 2023).

Genom inramning av sagostunderna och dragqueens i public service som en del av en “politisk indoktrinering” insinueras det ibland, men uttrycks även explicit, att fenomenet är del av en “större olycksbådande agenda”. Begrepp som just “agenda”, “indoktrinering” eller “transsexualism” antyder att sagostunderna är en del av ett aktivt motstånd *mot*, eller *korruption* av de “goda, traditionella” värden som de står i motsats till. En förklaring som ges till uppkomsten av sagostunderna i Sverige är att det handlar om ett fenomen eller en rörelse som importerats och spridit sig från “woke vänstern” i USA och därmed är en del av ett “globalt fenomen” (Mikaelsson, 2022a).

Barn som är mellan två till sju år gamla behöver inte lära sig om sexuellt material, transsexualism, pojkar som älskar pojkar, eller flickor som älskar andra flickor. Vänstern, er märkliga genus-indoktrinering behövs inte (Mikaelsson, 2022b).

Att rama in sagostunderna som en del av den globala “genus-ideologins” spridning är ett exempel på antigenusrörelsens populistiska språkliga strategi: eliten är alltid global, folket är alltid lokalt (Graff och Korolczuk, 2022: 96). Att drag queen story hour “kommer från vänstern” understryks genomgående i materialet som undersöks. Resonemanget att drag queen story hour är del av en “vänster-indoktrinering” kan jämföras med antigenusrörelsens teori om “genus-ideologins” ursprung. Graff och Korolczuk beskriver hur antigenusrörelsen hävdar att “genus-ideologi” är en del av en marxistisk rörelse som använder sig av kommunistisk propaganda (2022: 73-75).

Som tidigare nämnts, beskrivs Sverigedemokraterna som mer sekulärt än många av sina europeiska motsvarigheter (Martino och Papastathis, 2016). Snarare än att använda sig av religiösa och kvinnofientliga argument, har genusvetenskapen som universitetsämne och dess nytta underminerats och diskuterats (Graff och Korolczuk, 2022: 88). Religiösa argument återfinns inte heller i det empiriska material som undersökts i denna uppsats. Däremot tyder fallstudien av SD och dragqueens på att andra argument än strikt “vetenskapliga” uttryckts för att kritisera sagostunderna. Exakt vad som menas med “ideologi” och “propaganda”, klagörs inte i det analyserade materialet, men inom antigenusrörelsen kan sådana begrepp kopplas till den sk. “avpopulationsteorin”, där det hävdas att “HBTQ-ideologins” slutgiltiga mål är att ersätta den goda, kristna befolkningen med “homosexuella, invandrare och andra avvikande” (Graff och Korolczuk, 2022: 104-105).

Vi måste sluta upp med att sprida den här vansinniga, gränslösa, ideologin och propagandan riktad mot barn. Barn behöver normer, gränser och strukturer. De är barn (Mikaelsson, 2022a).

Några kopplingar till den sk. “avpopulationsteorin” uttrycks inte explicit i det analyserade materialet. Men att begrepp som “sexualiserande propaganda” och “genus-indoktrinering” används pekar på ett inkorporerande av centrala argument som används inom antigenusrörelsen. När en liten grupp människor inramas som en del av en världsomfattande agenda, kan marginaliserade grupper framstå som ett akut säkerhetsshot som plötsligt kommit från andra kontinenter. Trots att dessa typer av evenemang pågått utan kritik i flera år innan de uppmärksammades (Fritze, 2022).

4.2 “Män i kvinnokläder” - det onaturliga vs. det naturliga

Inramningen “män i kvinnokläder” är en formulering som återkommer i hög utsträckning medan beskrivningen dragartist eller dragqueen förekommer mer sällan. Vägran att använda en mer neutralt korrekt term är problematisk i sig och kan anses vara en härskarteknik som leder till en underminering av artisterna. Formuleringen gör tydligt att “män i kvinnokläder” representerar bilden av det “onaturliga” som sätts i kontrast till det "naturliga".

Varför är det så viktigt att lyfta fram det här fula, vulgära, udda, konstiga, onaturliga om jag tillåter mig att säga ett sånt ord, i vår samtida kultur (Sörman, 2023).

Att porträttera något, ofta “den andre”, som “onaturlig” är en retorik som varit återkommande inom högerpopulistiska rörelser genom historien, eftersom man genom den demoniseringen kan legitimera sin egen politik. När det “onaturliga” också sägs vara del av en rörelse, trend eller ideologi impliceras att det “naturliga” och “goda” är hotat. Genom att utmåla dragqueens som “skräckinjagande”, “fula” och ”sjuka” spelar man på känslor som oro, skam och ilska för att främja sitt narrativ (Graff & Korolczuk, 2022: 26).

En trend i samhället idag är ju att allt det fula måste hyllas, detta är en väldigt ful människa, man ser att det är en man, översminkad, ganska skräckinjagande (Sörman, 2023).

“Männen i kvinnokläder” utmålas som ett säkerhetshot, vilket går i linje med Graff och Korolczuks forskning som visar att förespråkare för hbtq-rörelsen ofta porträtteras som “vargar i fårakläder”. Dessa försöker lura in det “vanliga folket” i en ideologi som baseras på ett avskaffande av den “traditionella familjen” vilket i förlängningen är förödande för nationens fortlevnad (Graff & Korolczuk, 2022: 105).

Varför måste en man i kvinnokläder vara den som läser sagorna? (Johansson, 2023).

Mycket av den inramning som används av Sverigedemokraterna är att ”männen i kvinnokläder” skulle ha tvivelaktiga motiv. Det är en inramning som även syns i antigenusrörelsen, där anspelningen på det ”onaturliga” är vanligt förekommande. Att

understryka själva *förklädnaden*, istället för begrepp som “artist” eller “show” pekar på att det skulle finnas en dold identitet och agenda. Att använda kvinnokläder innebär även att man utmanar traditionellt etablerade könsnormer, vilket enligt Riks verkar anses onaturligt samtidigt som det stör den sociala ordningen och stabiliteten i samhället. Exempelvis ifrågasätts lämpligheten i att “hårt sminkade män” ska läsa sagor för, eller ens vistas i närheten av barn (Sörman, Hansson och Johansson, 2023). Även detta argument återfinns i antigenusrörelsens inramning av hbtq-rörelsen (Graff & Korolczuk, 2022: 120).

I linje med tidigare forskning av just Sverigedemokraternas kritik av genus, återfinns på ett par ställen argumenten om “vetenskaplighet”. Själva innehållet i sagorna som läses kritiserar just på grund av att de påstås förespråka osanningar och tala emot “objektiv fakta”. Ofta rör det sig om ett par barnböcker skrivna av författaren Camilla Gisslow som handlar om barn med en annan könsidentitet än vad de blivit tilldelade vid födseln. En av titlarna som lyder “Jag är Linus : en pojke med snippa”, tas upp som exempel upprepade gånger för att barnen utsätts för “propaganda” och osanningar eftersom det hävdas vara “objektiv fakta att pojkar inte kan ha snippor” (Mikaelsson, 2022a). Argumentationen går sedan ett steg längre och det raljeras kring hur sagostunderna inte bara lär ut att biologiskt och socialt kön kan vara skilda, utan att “pojkar har snippor”. Återigen återkopplas inramningen om indoktrinering och propaganda för att korrumpera barnen.

Barn ska få vara barn och att prata om sexuella läggningar med tvååringar är motbjudande, säger Jonathan Sager (SD). (Carlsson, 2022).

Inramningen “män i kvinnokläder” rymmer en kritik, både explicit och implicit av att ifrågasätta det binära. Transsexualitet beskrivs som ovetenskapligt, och att “prata om hbtq” med barn som direkt olämpligt och perverst. Binäriteten mellan könen framhålls som viktig och naturlig, därmed kan ett annorlunda könsuttryck (e.g. drag) konstrueras som farligt och avvikande. För att berättiga sina ställningstagande hävdas det ett par gånger att “vuxna får göra vad de vill” men absolut inte i sammanhang där barn förekommer. Som argument används barnen om och om igen och får agera det viktigaste slagträet i politiseringen av dragqueens.

4.3 “Skydda barnen!”

Vi måste stoppa vänsterns normalisering för vuxna utklädda eller snarare lättklädda män, som ska umgås med barn - det handlar inte om acceptans eller öppenhet, det handlar om män som medvetet eller omedvetet tänjer på gränser mot sexualisering av barn och pedofili (Westerberg, 2023).

Det mest förekommande argumentet från Sverigedemokraterna när det kommer till att kritisera dragqueens, och mer specifikt drag story hour, är att de utgör en fara för barnen. I allt empiriskt material som analyseras förekommer argument som kretsar kring barnens säkerhet och hur de behöver skyddas. Som tidigare avsnitt avhandlat kring inramningen, målas en bild av hur “män i kvinnokläder” använder en “sexualiserande propaganda” och att detta är något barnen måste skyddas ifrån.

Argument kring barns säkerhet som ett sätt att värva föräldrar är ett av antigenusrörelsens mest slagkraftiga argument och retoriska strategier (Graff och Korolczuk, 2022: 114-136) Som tidigare nämnts använder sig även högerpopulistiska partier av narrativet kring att “skydda barnen” som en strategi för att spela på människors skyddsinstinkter gentemot barn och därmed uppbära känslor som rädsla. I Polen är exempelvis den högerpopulistiska politiken som landet upplevt under det senaste decenniet till stor del formad utifrån argumentet “rädda barnen”. Genom en mobilisering av föräldrar som vill skydda sina barn, lyckas de fånga den emotionella dimensionen av politiken, vilket är en strategiskt viktigt sådan eftersom det skapar en efterfrågan på deras föreslagna lösningar (Graff & Korolczuk, 2022: 114-116).

Jag menar att det är ingen slump att det är män som klär ut sig till kvinnor som står vid frontlinjen (Sörman, 2023).

För vad är det egentligen som föräldrar behöver skydda sina barn ifrån? Inramningen av dragqueens som ett säkerhetsshot spelar väl in i den bild som målas av antigenusrörelsen om hbtq-personer. Genom att rama in frågan i termer av “vuxna män i kvinnokläder” i kombination med “oskyldiga barn” konstruerar man ett tydligt budskap: om barnen är utsatta och “oskyldiga” borde det som anses utgöra ett hot vara “skyldiga” till att just utsätta dem.

Det konstanta ifrågasättandet av dragartisternas agenda och insinuationer om att det skulle röra sig om en “perverterad” sådan kan jämföras med antigenusrörelsens påstående om att det finns ett samband mellan hbtq-personer och pedofili (Graff & Korolczuk, 2022: 130).

Det finns en lång historia av att använda pedofili på homofobiska och transfobiska sätt att motsätta sig hbtq-personers rättigheter (Graff & Korolczuk, 2022: 130). Att spela på barnens potentiella osäkerhet och därmed utnyttja föräldrars skyddinstinkter är en central del av antigenusrörelsens strategi. När situationer där både barn och dragqueens förekommer diskuteras, läggs emfas vid att evenemangen är något som barnen “utsätts” för. I materialet som analyseras ser vi hur Sverigedemokraterna porträtterar sig själva som “barnens företrädare” vilket implicerar att de som inte håller med, exempelvis politiska motståndare, är förespråkare för motsatsen, “barns utsatthet”. Draget till sin spets kan denna inramning bidra till en reproduktion av den avhumanisering och rädsla för hbtq-personer som går att se kontinuerligt genom historien. Att använda en populistisk retorik för att mobilisera sina väljare mot dessa förmodade hot synliggör tecken på en opportunistisk synergi mellan rörelserna.

En tvååring vet inte vad den ska göra med informationen om att det finns fler än två kön, eller att homosexuella och bisexuella även kan vara föräldrar (Sager, 2022).

Återkommande i retoriken hos Riks är att barn är biologiskt förankrade i ett binärt normativt men primitivt stadium, placerat i hjärtat av familjen som en central samhällsstruktur. Detta är en inramning som även återfinns inom antigenusrörelsen (Zanatta & Virgili 2022: 139). Återigen ser vi en retorik som är byggd på den “traditionella familjen”, vilket tillsammans med “barnens säkerhet” utgör grundpelarna i antigenusrörelsens narrativ. Det som inte är den heteronormativa kärnfamiljen presenteras som ett hot mot barns värderingar, traditioner eller nationella identiteter. Denna retorik spelar på föräldrars rädsla för att deras barn ska påverkas av ideologier som de anser vara oförenliga med de egna (Graff & Korolczuk, 2022: 58-59).

Inramningen av “barn som behöver skyddas” är ständigt närvarande i alla de teman som undersökts i det empiriska materialet. Att Sverigedemokraterna använt sig av populistiska diskursiva grepp, som exempelvis “eliten mot folket” dikotomin, är inte en ny upptäckt då det ofta används av högerradikala partier (Mudde, 2022: 21-22). När det kommer till just genus och högerradikala partier finns det dock indikationer på att SDs diskurs är i förändring.

Den “vetenskapliga” argumentationen som framhållits att Sverigedemokraterna använt sig av för att kritisera genusvetenskap är inte lika närvarande i materialet som undersökts (Graff och Korolczuk, 2022: 82-88). Det barnen sägs behöva skydd ifrån är inte i första hand desinformation eller enstaka individer (även om detta nämns ett par gånger), utan en agenda, ideologi och indoktrinering. Genom att ständigt insinuera att motiven som ligger bakom sagostunderna skulle kunna vara av sexuell karaktär görs även kopplingar mellan “genus-ideologin”, hbtq-personer och pedofili.

Genomgående visar diskursen som SD använt sig av på en koppling till argument som använts av antigenusrörelsen, men vad kan det bero på? En möjlig aspekt av förändringen i diskurs skulle kunna vara det nya medieformatet Riks, som publicerat innehåll sedan 2020. Men de *specifika* inramningar som framställs i materialet tyder på att fallet dragqueens och hur det kritiserats, kan definieras enligt begreppet opportunistisk synergi.

Vad detta kommer resultera i är idag svårt att uttala sig om. Är SD och fallet drag queens ett unikt fall som kommer glömmas bort? Eller vittnar det om att en inkorporering av den globala antigenusrörelsens argument kommer bli allt vanligare i den svenska politiken? I en samtid där abortlagar rivs upp och hbtq-personers rättigheter successivt begränsas världen över, anser vi att man bör ta implikationer på ett närmande av den globala antigenusrörelsen på största allvar.

5. Slutsatser

I den här uppsatsen har frågeställningen; “*På vilket sätt talar Sverigedemokraterna om dragqueens som ett säkerhetshot och går det att se en koppling mellan argumenten som förs och den globala antigenusrörelsen?*” avhandlats. Genom en fallstudie av SDs politisering av dragqueens och drag story hour, en del av vad som verkar vara ett globalt fenomen, har en kritisk diskursanalys utförts på ett urval av publicerat material, av och om Sverigedemokraterna.

Analysen visar på en rad återkommande inramningar av varför Sverigedemokraterna ser evenemangen som ett hot. Gemensamt för det analyserade materialet är att det inledningsvis var finansiella aspekter (i.e. att evenemangen inte borde vara finansierade av skattepengar),

namnen på de berörda dragartisterna och faran för icke vetenskapligt innehåll i sagostunderna som argumenterades för. Men framförallt återkom ett antal argument som kategoriserades som tre inramningar; “propaganda och indoktrinerings-argumentet” där sagostunderna kontextualiseras som en del av en “hbtq-ideologi” och ett “vänster fenomen”; kritiken av det ickebinära, könsöverskridande uttrycket som ett sätt för “män i kvinnokläder” att närma sig barn, samt innehållet i böckerna som lästs som “transsexualism”; och slutligen “skydda barnen-argumentet” som ett genomgående tema i alla tre.

Trots att inga definitiva slutsatser kan dras om huruvida politiseringen av drag queens och argumenten som förts har varit en medveten strategi av SD, har flera kopplingar mellan diskursen och den globala antigenusrörelsens kunnat konstateras. Därmed kan uppsatsen ge insikter till frågan om hur politiseringen av hbtq-personer konstrueras. Vidare bidrar den till det relativt nya fält som studerar den globala antigenusrörelsen, dess strategier och mål, samt hur högerradikala partier använder sig av dessa för att styrka sin egen position enligt teorin om opportunistisk synergi.

5.1 Vidare forskning

Antigenusrörelsen har fått stor uppmärksamhet och varit föremål för många debatter under de senaste åren. Dock är det viktigt att understryka att forskningsfältet inom antigenusrörelsen är väldigt nytt och kopplingen mellan det och högerpopulismen ännu nyare. Detta har framhävts genomgående i uppsatsen, men tåls att upprepas när det kommer till framtida forskning. Det innebär dock inte att forskningen inte är viktigt, eller behövs. Eftersom samhällseliga normer kring könsidentitet fortsätter att utvecklas finns det ett behov av vidare forskning kring ämnet för att bättre förstå motiven, konsekvenserna och potentiella svaren på hur rörelsen samspelar med högerpopulism. Graff & Korolczuk har med sin bok “Anti-gender politics in the populist movement” som kom ut 2022 banat väg för ett nytt forskningsfält som förmodligen kommer att vara föremål för mycket framtida forskning, en utveckling vi ser fram emot att följa.

Referenslista

Böcker

Bergström, Göran, & Boréus, Kristina (red.) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur.. Fjärde upplaga.

Fairclough, Norman, 1989. *Language and power*. Longman: London.

Goffman, Erving 1986. *Frame analysis: an essay on the organization of experience*. Northeastern Univ. Press ed. Boston: Northeastern Univ. Press

Graff, Agnieszka och Korolczuk, Elżbieta, 2022. *Anti-gender politics in the populist moment*, London: Routledge.

Gunnarsson Payne, Jenny and Korolczuk, Elżbieta (2021). Antigenuspolitik - från globala diskurser till lokala strategier. I Edenborg, Emil, Tornhill, Sofie & Åse, Cecilia (ed.) *Feministiska perspektiv på global politik*. Lund: Studentlitteratur

Mudde, Cas, 2022. *Ytterhögern idag*, Lund: Studentlitteratur.

Mudde, Cas och Cristóbal Rovira Kaltwasser, 2017. *What is populism? Populism: A Very Short Introduction*. Oxford Academic, New York.

Lombardo, Emanuela, Petra Meier, and Mieke Verloo, eds. (2009). *The Discursive Politics of Gender Equality: Stretching, Bending and Policymaking*, New York: Routledge.

Wodak, Ruth, 2013. "Anything Goes!" – The Haiderization of Europe" in *Right-Wing Populism in Europe: Politics and Discourse*, Wodak, Majid KhosraviNik and Mral (red). 22-38, Bloomsbury Collections.

Vetenskapliga artiklar

Edenborg, Emil, 2023. Anti-Gender Politics as Discourse Coalitions: Russia's Domestic and International Promotion of "Traditional Values", *Problems of Post-Communism*, 70(2): 175-184.

Martinsson, Lena & Ericson, Mathias 2022. 'Fight pandemics with protective masks or gender?' Emerging collective identities and anti-gender movements on Twitter during the COVID-19 crisis in Sweden, *Feminist Media Studies*.

Matejková, Alexandra & Mihálik, Jaroslav, 2023. Against Gender: The Anti-Gender Movements and the Socio-Cultural and Moral Deconstructions in Europe, *Human Affairs*, 33(1):1-12.

Jacoby, William G., 2000. Issue Framing and Public Opinion on Government Spending, *American Journal of Political Science*, 44(4): 750-767.

Martino, Maria Grazia och Papastathis, Konstantinos, 2016. The Radical Right and Religious Discourse, *Politologicky Casopis*, 23(2): 110-130.

Nelson, Thomas E., and Donald R. Kinder, 1996. Issue Frames and Group-Centrism in American Public Opinion, *Journal of Politics*, 58: 1055-1078.

Nelson, Thomas E., Clawson, Rosalee A. och Oxley, Zoe M., 1997. Media framing of a civil liberties conflict and its effect on tolerance, *American Political Science Review*, 91(3).

Nilsson, Bo, 2022. An ideology-critical examination of the cultural heritage policies of the Sweden Democrats, *International Journal of Heritage Studies*, 28(5): 622-634.

Norocel, Ov Cristian och Pettersson, Katarina, 2022. Imbrications of gender and religion in Nordic radical right populism, *Identities*, 29(4): 429-446.

Paternotte, David och Kuhar, R, 2018. Disentangling and Locating the "Global Right": Anti-Gender Campaigns in Europe. *Politics and Governance*, 6(3), 6-19.

Pettersson, Katarina, Liebkind, Karmela och Sakki, Inari, 2016. 'You who are an immigrant – why are you in the Sweden Democrats?', *Discourse & Society*, 27(6): 624-641.

Roberti, Amanda, 2021. "Women Deserve Better:" The Use of the Pro-Woman Frame in Anti-abortion Policies in U.S. States, *Journal of Women, Politics & Policy*, 42(3): 207-224.

Sager, Maja & Diana Mulinari, 2018. "Safety for whom? Exploring femonationalism and care-racism in Sweden" *Women's Studies International Forum*. Volume 68, May–June 2018, 149-156.

Towns, Ann, Karlsson, Erika och Eyre Joshua, 2014. The equality conundrum: Gender and nation in the ideology of the Sweden Democrats, *Party Politics*, 20(2): 237-247.

Vida, Bianka, 2019. New waves of anti-sexual and reproductive health and rights strategies in the European Union, *Sexual and Reproductive Health Matters*, 27(2): 13-16.

Wintterlin Florian et al, 2023. "It's us against them up there": Spreading online disinformation as populist collective action. *Computers in Human Behavior*. Volume 146: 107784

Zanatta, Francesca och Virgili, Elisa, 2022. "Leave the Kids Alone - A Critical Discourse Analysis of the Glorification of Reproductive Futurism in Anti-gender and Pro-family Movements in Italy". *Lambda Nordica* 27, s. 129-156.

Nyhetsartiklar

Andersson, Elisabet & Lönegård, Claes, 2021. SD storsatsar på konservativ tv-kanal. *Svenska Dagbladet* 17 januari.

<https://www.svd.se/a/OQ65Vl/utan-filter-sd-storsatsar-pa-konservativ-tv-kanal> (Hämtat: 10/5/23).

Anderberg, Cecilia och Holm, Gusten, 2023. Aktivist konfronterade dragartist på Dramaten, *Expressen*, 16 maj

<https://www.expressen.se/nyheter/aktivist-konfronterade-dragartist-pa-dramaten/> (Hämtat: 21/5/23)

Al-Khamisi, Duraid, 2023. Sverigedemokraterna kritiserar dragqueens på Dramaten, *SVT Nyheter*, 21 April

<https://www.svt.se/kultur/sverigedemokraterna-dramaten-dragqueens-teater-guidade-turer-mattias-andersson> (Hämtat: 10/5/23)

BBC, 2023. Protest at Tate Britain over drag queen children's story event, 11 februari

<https://www.bbc.com/news/uk-england-london-64610724> (Hämtat: 21/5/23)

Carlsson, Sandra, 2022. SD-politiker i Kalmar vill stoppa sagostund för småbarn med drag queens, *SVT Nyheter*, 3 november

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/sd-politiker-vill-stoppa-sagostund-for-smabarn-med-dragqueens> (Hämtat: 10/5/23)

Choi, Anette, 2023. Record number of anti-LGBTQ bills have been introduced this year, *CNN*, 6 april.

<https://edition.cnn.com/2023/04/06/politics/anti-lgbtq-plus-state-bill-rights-dg/index.html> (Hämtat: 9/5/23)

Edliden, Ann, 2022. Sagostund med dragqueens motarbetas av SD, *Aftonbladet*, 24 November

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/GMrMX9/sagostund-med-dragqueens-motarbetas-av-sd> (Hämtat: 10/5/23)

Fritze, Gunilla, 2022. Sagostund med dragshowartister på biblioteket i Malmö fick övervakas av väktare. *SVT Nyheter*, 31 oktober

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/sagostund-pa-biblioteket-fick-overvakas-av-vaktare> (Hämtat: 10/5/2023)

Lavietes, Matt, 2023. Protesters are bloodied and arrested at NYC Drag Story Hour, *NBC News*, 20 mars

<https://www.nbcnews.com/nbc-out/out-news/protesters-bloodied-arrested-nyc-drag-story-hour-rcna75724> (Hämtat: 21/5/23)

Lindgren, Hannah, 2023. Miss Shameless: ”Vet inte om jag ska skratta eller gråta”, *SVT Nyheter*, 8 maj

<https://www.svt.se/kultur/miss-shameless-om-partiledardebatten-vet-inte-om-jag-ska-skratta-eller-grata> (Hämtat: 10/5/23)

Lundmark, Erik och Juhlin, William, 2022. Därför stoppades Drag Queen Story Hour i Olofström: ”För barnens säkerhet”, *SVT Nyheter*, 31 oktober

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/blekinge/darfor-stoppades-drag-queen-story-hour-i-olofstrom-for-barnens-sakerhet> (Hämtat: 10/5/23)

Rozsa, Lori, 2023. Drag queens protest DeSantis and LGBTQ bills in Florida capitol, *The Washington post*, 25 april

<https://www.washingtonpost.com/nation/2023/04/25/drag-queens-protest-desantis-lgbtq-bills-florida-capitol/> (Hämtat: 21/5/23)

TT, 2022. SD-politiker stoppar sagostund med dragqueens, *Aftonbladet*, 13 December

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/69PIRO/sd-politiker-stoppar-sagostund> (Hämtat: 10/5/23)

Winge, Simon, 2023. Miss Shameless svar efter Åkessons kritik, *Expressen*, 9 Maj

<https://www.expressen.se/nyheter/miss-shameless-svar-efter-akessons-kritik/> (Hämtat: 10/5/23)

Hemsidor

Rfsl Ungdom u.å. ”Drag”. Tiilgänglig: <https://rfslungdom.se/ordlista/drag-2>

Sverigedemokraterna Kalmar, 2022. *Stoppa ”Drag Queen Story Hour”*

<https://kalmar.sd.se/2022/11/stoppa-drag-queen-story-hour/> (Hämtat: 10/5/23)

Rörligt material:

Aksoy, Mira, 2023a. *Sexfixeringen i SVT:s nya dragqueen-tävling 14/3/2023*, [Video]

<https://www.youtube.com/watch?v=SeB1soaDs48> (Hämtat: 10/5/23)

Aksoy, Mira, 2023b. *Vänstervrede när man ifrågasätter SVT:s dragqueens*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=jKArLXuZBwM> (Hämtat: 10/5/23)

Johansson, Elin, 2022. *Svenska dragqueens läser könskritiska sagor för barn från 2 år*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=8ZBuRxARVe0> (Hämtat: 10/5/23)

Johansson, Elin och Aksoy, Mira, 2023. *Vem är SVT:s Drag Queen-satsning till för?* [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=ag3K11brXUg> (Hämtat: 10/5/23)

Mikaelsson, Emmie, 2022a. *Dragqueens vill lära barn att det inte finns några gränser*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=VflzowCqwbq> (Hämtat: 10/5/23)

Mikaelsson, Emmie, 2022b. *Nej Jonas Gardell - Dragqueens och barn hör inte ihop* [Video] https://www.youtube.com/watch?v=1IZCJMZ_VyY (Hämtat: 10/5/23)

Riks, 2022. *Därför stoppade SD Trelleborg Drag Queen Story Hour | Intervju med Magnus Isgren (SD)*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=YaUoJdpCSIA> (Hämtat: 10/5/23)

Sverigedemokraterna, 2022. *Sagostund med dragqueens ska inte finansieras av skattemedel - Mattias Bäckström Johansson*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=WLAe1LhRHsk> (Hämtat: 10/5/23)

Sverigedemokraterna, 2023. *Varför ska "Skamlös Vinhora" få skattepengar för att läsa sagor för barn?* [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=wQTybSCx4TA> (Hämtat: 10/5/23)

Sörman, Richard, Hansson, Daniella och Johansson, Elin, 2023. *Morgongänget: SVT glömde kritiska frågor till Miss Shameless*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=jqzEkCc5gLw> (Hämtat: 10/5/23)

Westerberg, Denice och Sager, Jonathan, 2022. *Dragqueens ska läsa sagor för barn i Kalmar | Skarp kritik från Jonathan Sager (SD)*, [Video] <https://www.youtube.com/watch?v=9bUNbp6tjIU> (Hämtat: 10/5/23)

Westerberg, Denice, 2023. *Halvnaakna Drag Queens fläker ut sig för barn | "Det räcker nu"*,
[Video] https://www.youtube.com/watch?v=_vqta5LZtMU (Hämtat: 10/5/23)